1 - Hayız Ve Nifas Hakkında Hükümler:

(Aybaşı halinde olan kadın namaz kılamaz ve oruç tutamaz. Orucu, aybaşı halinden çıktıktan sonra kaza eder. Fakat namazın kazası kendisine lâzım gelmez.)

Zira H z. Â i ş e (Radıyallâhü anhâ) : **-Peygamber Efendimiz {Sallallahü Aleyhi ve Sellem) zamanın da biz, aybaşı halinden temizlenince orucu kaza eder, fakat namazı kaza etmezdik»** demiştir. Hem de namaz çok olduğu için biriktiği zaman kaza edilmesi güçtür. Oruç ise, az olduğu için kaza edil-mesinde güçlük yoktur.

(Aybaşı halinde olan kadın, cami ve mescitlere de giremez.) Cünüp olan kimse de öyledir. Zira Peygamber Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) **-Ben mescidi, ne aybaşı halindeki kadına ve ne de cünüp olan kimseye caiz kılmam-**
buyurmuş-tur. Görüldüğü gibi Hadiste herhangi bir kayıt veya istisna bulun-madığı için, -Cünüp olan kimse, camide duramaz. Fakat içinden ge-çebilir- diyen Imam-ı Şafii´ nin görüşüne karşıdır.

(Aybaşı halinde olan kadın, Kabe´yi de tavaf edemez ve kocası onunla cinsel ilişkide de

bulunamaz.) Zira Cenâb-ı Hak (Azze ve Celle) : **«Kadınlara, temizlenip yıkanmadıkça yaklaşmayınız»** bu-yurmuştur.

(Aybaşı halinde veya loğusa olan kadın ile, cünüp olan kimse, Kur´an´dan da hiç bir şey okuyamazlar.) Zira Peygamber Efendimiz (Aleyhi´s-salâtü ve´s-selâm) : **-Ne aybaşı halinde olan kadın ve ne de cünüp olan kimse, Kur´an´dan hiç bir şey okuyamazlar-** buyurmuştur. Bu hadis de, ay-başı halindeki kadına camiye girmeyi caiz gören İmam Mâ-lik´ in görüşüne karşıdır. Hadisteki «Hiç bir şey- deyimi mutlak olduğu için bir âyetten az olan miktara da şamildir ve bu itibarla hadis- Aybaşı halindeki kadın ile cünüp olan kimsenin, Kur´ân´dan okumak istedikleri miktar bir âyetten az olduğu zaman, caizdir» di-yen T a h a v i´ nin de görüşüne karşıdır.

(Aybaşı halindeki kadın, loğusa ve cünüp olan kimse, ne Kur´ân-Kerim´e ve ne de üzerinde Kur´ânın herhangi bir sûresi yazılı bu-lunan paraya çıplak olarak el değdiremezler. Abdestsiz olan kimse de çıplak olarak Kur´ân´a el değdiremez. ´Bunlar Kur´ân´a ancak, kılıfı ve paraya da kesesi içinde el değdirebilirler.) Zira Peygamber Efendimiz (Aleyhi s-salâtü ve´s-selâm); **«Kur´ân´a ancak temiz olan kimse el değdirebilir«** buyurmuştur. Sonra, hem abdestsizlik, hem cünüplük ele girdiği için, abdestsiz olan kimse ile cünüp olan kimse, Kur´ân´a el değdirmede aynı hükme tabidirler. Fakat abdestsiz olan kimsenin ağzı abdestsiz olmadığı, cünüp olan kimsenin ise, ağzı da cünüp ol-duğu için, abdestsiz olan kimse Kur´ân okuyabilir, cünüp olan kim-se ise, okuyamaz. Kur´ân´ın kılıfı dediğimiz şey de; sahih olan görü-şe göre, gövdeden soyulmuş deri gibi Kur´ân´a yapışık olmayan ka-bı demektir. Sahih olan görüşe göre, cünüp veya abdestsiz olan kim-senin, elbisesinin kolu ile Kur´ân´ı tutması mekruhtur. Çünkü elbi-senin kolu elbise sahibine tabi olan bîr şeydir. Fakat hadis ve fıkıh kitapları Kur´ân gibi olmayıp sahipleri elbiselerinin kolları ile, zaruret-ten dolayı onları tutabilirler. Abdestsiz olan çocuklara, çıplak olarak –kabsız olarak- Kur´ân´ı vermekte -sahih olan kavle göre- sakınca yoktur. Çünkü çocukları abdestsiz olarak Kur´ân´ı tutmaktan menetmekte Kur´ân´ın zayi olma tehlikesi, onları abdest almaya zorlamada da güçlük var-dır.

(Hidaye)

2 - Hayız Ve Nifas Hakkında Müşterek Olan Sekiz Hüküm:

1- Namaz. Hayız ve nifas halinde, namazın edası da kazası da düşer. Kifâye´de de böyledir.

Kadın kanı gördüğü vakit, o andan itibaren namazı terk eder. Fakîh «Biz bunu alırız.» demiştir. Nevâzîl´den naklen Tatar-hâniyye´de de böyledir. Sahih olan da budur. Tebyîn´de de böyledir.

Kadın, hayızlı olduğu veya nifase bulunduğu, zaman, nama-zın farzı düşer. Ondan Önceki zamanda, içinde namaz kılma imka-nı olduğu halde, kılmamış bulunduğu vakitlerle ilgili namazların, hükmü baki kalır. Zehayre´de de böyledir.

Bir kadın, vaktin sonunda o vaktin namazını kılmaya başlamış da, sonradan hayızlı olmuşsa, —nafilenin hilâfına— son-radan, o namazı kaza eylemez. Hulâsa´da da böyledir.

Hayızlı bir kadının, namaz vakitleri girdiği zaman, abdest alıp, evinin bir köşesine oturarak teşbih çekmesi, «lâ ilahe illallah» demesi, müstehabtır. Bunu mümkün olduğu kadar yapmalıdır. Çünkü temiz olsa idi, namazı eda edecekti. Sirâciyye´de de böyledir.

Suğra isimli kitabta : «Hayızlı bir kadın, secde ayetim işit-tiği zaman, secde eylemez.» denilmektedir; Tatarhâniyye´de de böy-ledir.

2- Oruç Tutmak. Hayız ve nifaslının oruç tutması haramdır. Bunlar, bu oruçları sonradan kaza ederler. Kifâye´de de böyledir.

Nafile bir oruca başlamış olan kadın, oruçlu iken hayız olursa, ihtiyaten o orucu kaza eder.

3- Mescide Girmek Hayızlı veya nifaslı veyahut da cenabet olan kimseye, is-ter oturmak için olsun, isterse ibadet etmek için olsun, mescide girmek, haramdır. Münyetul - Musallî´de de böyledir,

Tefazîb isimli kitabta ; «Cemaat için, hayızlı, mescide gi-remez.» denilmiştir.

Hüccet´de ise «Hayızlı, başka yerde bulamiyorsa, su için, mescide girebilir.» denilmiştir. Hüküm de böyledir.

Hayızlı bulunan veya cünüp olanın, vahşî hayvanlardan ve-ya hırsızdan veyahut da soğuktan korktuğu zaman, mescidde dur-masında "bir beis yoktur. Bu durumla karşılaşanlar için, evlâ olan ise, mescide tazim ederek, teyemmüm etmektir. Tatarhâniyye´de de böyledir.

Mescidin üzeri de, mescid hükmündedir. Cevheretü´n - Ney-yire´dede böyledir.

Sahih kavle göre, cenaze ve bayram namazlarım kılmak için tanzim edilmiş olan yerler, -namazgahlar— mescid hükmün-de değildir. Bahrü´r - Râık´ta da böyledir.

Hayızlı veya cenabet olanın, kabir ziyaret etmesinde, bir beis (sakınca ve mesuliyet) yoktur; Sfâeiyye´de de böyledir.

4- Ka'beyi Tavaf Hayızlı ye nifaslı olana, dıştan da olsa, Kabe´yi tavaf et-mek haramdır. Kifâyede de böyledir.

Cünüp olan da, Ka´be´yi, dıştan bile olsa tavaf edemez. Bu da, haramdır ve memnudur, Tebyîn´de de böyledir.

5- Kur'an Okumak: Hâize ve nüfesâ´ya Kur'an okumak da haramdır. Hayızlı, nifaslı ve cünüp olanlar, Kur´an-ı Kerîm´den bir âyet veya daha az miktarda da olsa, —hiç bir şey- okuyamazlar. Sahih kavle göre, Kur´ân okumalarının haram olmasında, bunların üçü de, birbirlerine müsavidirler.

Ancak, bunlar, bir ayetten az olan bir miktarı, Kur´ân okuma kastı olmaksızın okuyabilirler. Meselâ : Şükretmeyi irade ederek «el-hamdü lillâh» demek veya yemeğe başlamak veya başka bir niyyetle «bismillah» demek gibi... Bunlarda bir beis yoktur. Cev-heretü´n -- Neyyire´de de

böyledir.

Konuşma, esnasında, lisanda cereyan eden ve Kur´ân âyet-lerinde bulunan «sümme nazara», «lem yelid», «ve lem yûled» gibi ilâhî lafızları teleffuz etmek de, yukarıdaki hükme tabi´dir. Hülâsa´da da böyledir.

Okunması helâl olmayan bir şeyi okumak için, cünüp kimse ağzını yıkamış olsa bile yine hüküm değişmez. Seraksî´nih Muhıtinde böyledir. Sahih olan da budur. Sirâcü l- Vehhâc´da da . böyledir.

Hayızlı ve nifaslı olanların Zebur, Tevrat ve İncil´i okuma-ları da mekruhtur. Tebyîn´de de böyledir.

Kur´ân öğretmekte olan kadının, hayızlı olduğu Vakit, iki kelimenin arasını keserek, kelime kelime okutup öğretmesi lâzım-dır. Uygun olan da budur. O kadının, Kur´ân'ı heceleyerek okuma-sında ve okutmasında kerahet yoktur. Muhıyt´te de böyledir.

Zahirü´r - rivâye´de, kunut dualarını okumak da mekruh değildir. Tebyîn´de ve Tecnîs´de de böyledir.

Cünüp ve hayızh olanların, duaları okuması, ezane cevap vermesi ve benzeri şeyleri yapması da caizdir. Sirâciyye´de de böyledir.

6- Kur'an'a Dokunmak: Hayızlı, nifash ve cünüp olanlarla abdesti olmayanların, Kur´an´a dokunmaları da haramdır.

Ancak, Kur´ân, meşin veya benzeri bir şeyden yapılmış bir kılıfla kılıflanmış bulunursa, okuyan kimseler, bu durumda Kuran´a dokunabilirler. Sahih olan da budur. Fetva da bunun üze-rinedir. Hidâye´de ve Cevheretü´n - Neyyire´de de böyledir.

Sahih olan kavle göre, Mushaf´ın kenarına ve beyaz olan «yazısız olan — yerlerine de, el sürmek memnû´dur. Tebyîn´de de böyledir,

Kur´an´a dokunma hususunda, taharet azalarının dışında kalan uzuvlarla, tahareti tamamlanmamış azalar arasında, görüş ay-rılığı vardır. Esahh olan, her ikisinin de memnu oluşudur.
Bu durumda olan kimselerin, giydikleri elbiselerle Kılıfına dokunmaları da caiz değildir. Tefsir, Fıkıh ve Hadîs kitapları-na dokunmaları da mekruhtur.

Kur´an´a, sırtındaki elbisenin yakası ile dokunmakta (onu tutmakta) bir beis yoktur. Tebyîn´de de böyledir.

Yine bu gibi kimselerin, içinde tam bir ayet yazılı olan, tah-ta, para ve bunlardan başka şeylere dokunmaları da caiz değildir. Hulâsa da da böyledir.

Şayet, Kur´an farisice yazılmışsa, İmam-ı A´zam Bbû Ha-nife (R.A.)´ye göre, ona da dokunmak (el sürmek) mekruhtur. Sa-hih kavle göre, İmâmeyn´in görüşleri de böyledir. Hulâsada da böy-ledir.

Âlimlerin umumuna göre Kur´an haricinde, içinde Allah´-ın zikri geçen kitaplara dokunmanın, mekruh olduğu görüşü de vardır. Nihâye´de de böyledir.

Cünüp, hayızlı ve nifaslı olanların, Kur´an´a bakmaları mekruh olmaz. Çevheretü´n - Neyyıre´de de böyledir.

Cünüp veya hayızlı olanların, yazmakta oldukları satırla-rın aralarına; Kur´an´dan bir âyeti yazmaları da mekruhtur. Fakat, yazdıkları bu âyeti okumazlarsa mekruh olmaz.

Cünüp olan kişi, Kuranı Kerim´i yazamaz. Ancak, yazılan sahıfe bir yerde olursa, Kur´an´ı yazabilir; fakat —yazdığı, şeyin üzeri-ne elini koyamaz. Âyetin haricinde —kâğıdın yani henüz âyet ya-zılmamış olan boş kısmına ise elini koyabilir.

İmâm Muhammed (R.A.) «Bu kimselerin, Kur´an yazma-maları bana göre en sevimli

davranışıtır. demiştir. Buhara âlimleri de, bu görüşü alıp benimsemişlerdir.

Sahih kavle göre, sabi çocuklara, abdestleri olmasa bile, Kur´an´ı vermekte, bir beis (sakınca) yoktur. Sirâcül - Vehhâc´da da böyledir.

7- Cima: Bu gibilere –hayız ve nifaslı- cima´da, haram (yasak, -memnu´) dur. Erkek için, hayızlı veya nifaslı bulunan karısını öpmek, onunla yatmak, göbeği ile diz kapağı arası hâriç, bütün vücudundan faydalanmak serbesttir. Bu hüküm İmâmı A´zam Ebû Hanîfe (R. A,) ve İmam Ebû Yûsuf (R.A.)´a göredir. Sirâcü´l-Vehhâc´da da böyledir.

Bir kimse, bu durumda, haram olduğunu bilerek cima´ ederse, o kimsenin, tevbe.ve istiğfar etmekten başka, yapacağı bir şey yoktur. Bir dînar veya yarım dînar, tasadduk etmesi müstehab olur. Serahsî´nin Muhıyt´inde de böyledir.

8- Kan Kesilince Gusul: Hayızlı veya nifaslının, kan kesilince gusletmesi vacibtir. Kifâye´de de böyledir.

Hayız müddetinin en son haddi olan, On gün geçtikten sonra, ister ilk defa hayız gören kadın olsun, isterse adetli bulun-sun, yıkanmadan Önce, cima´ etmesi helâl olur. Yıkanana kadar, cima´ etmemek ise müstlehâbtır. Muhıyt´te de böyİedir.

On günden daha az bir sürede kan kesilirse, yıkanana ka-dar veya üzerinden bir namaz vakti geçene kadar, cima´ etmek caiz olmaz. Çünkü namaz, ancak vaktin sonunda yıkanacak kadar bir vakit bulanın üzerine, farz olur. Zâhidî´de de böyledir.

Fakat kan, vaktin evvelinde kesilir ve kesilme, —kan gö-rülmeme hâli— yakit –namaz vakti- geçene kadar devam ederse, bu durumda bek-lemek şart değildir. Nihâye´de de böyledir.

Bir kadının hayız kanı, adeti olandan daha az bir sürede kesilmiş olsa, o kadın için mukârenet, (cima) —adeti geçene ka-dar, yıkanmış olsa bile— mekruh olur. Fakat, o kadının bu durum-da, ihtiyaten, namaz kılması ve oruç tutması gerekir. Tebyîn´de de böyledir.

Kanı on günden önce kesilen, fakat gusletmek için su bula-mayıp, teyemmüm eden bir kadına, Ebû Hanife (R.A.) ve Ebû Yû-suf (R.A.)´a göre, namaz kılana kadar cima´ etmek helâl olmaz.

Su bulursa, yıkanana kadar Kur´an okuması haram ve fakat cima´ etmek helâl olur. Zâhidî´de de böyledir, el Cühandî : «Sahih olan budur.» demiştir. Sîracül - Vehhâc´da da böyledir

Ne zaman ki, ilk hayız gören bir kadın on günden önce ve adetli olan bir kadın da adetinden daha kısa bir sürede temiz-lenmiş olsa; (yani kan kesilse) abdest ve guslünü, namazın son vak-tine kadar tehir eder. Fakat, bu tehiri, namazın kerâhat vaktine gir-mesine sebep olabilecek kadar, fazla olmamalıdır. Zâhidî´de de böy-ledir. (Fetevayı hindiye)

3 - Hayız ve Nifas Sebebiyle Haram Olan Şeyler:

Hayız ve nifasla sekiz şey haram olur (ki bunlar):

(1) Namaz (kılmak),

(2) oruç (tutmak),

(3) Kur´an´dan bir âyetj; okumak ve

(4) ona kılıfsız olarak dokunmak,

(5) camiye girmek,

(6) Kabe´yi tavaf etmek,

(7) cinsel ilişkide bulunmak,

(8) göbek al-tıyla diz kapağının altı arasında kalan bölgeden yararlanmaktır.

Hayızlı ve lohusa olanlar (âdetleri sona erince) oruçlarını kaza ederler, namazlarını ise kaza etmezler. (Nurul izah)

Hanefi fıkhında meşhur üç kitabtan aktardığımız hükümler, bütün alimlerimizin ittifak ettiği kati hususları ihtiva etmektedir. Yeni yetmelerden reformcu –prof Bayındır- gibileri kadınların hayızlı iken oruç tutabileceğini yumurtlaması, ayak takımında güneş görmemiş fetva diye tabir edilir. Bizler asrı saadetten beri tatbik edilerek kitablara kaydedilen hükümleri İslam mezheblerinin fıkıh eserlerinden alıp tatbik ederiz, avamın mezhebi tabi olduğu imamın görüşüdür, müçtehid olamayanlar avam gibi taklit konumundadırlar. Bu hususlardaki delilleri kendine göre yorumlayan bid'at ehli reformcular, asırlarca kabul görmemişte şimdi mi revaçta olacak, ancak tembel Müslümanlar bunları dinlerler, kendileri de fetva verenlerde sapıtır.